

Az ÁMK hírei

Bevásárlóbusz indul Romániába, Aradra június 24-én 02 órakor a központi buszmegállóból. Az útiköltség 600.-Ft. Jelentkezni lehet a Művelődési Ház vezetőjénél június 20-ig.

+

A nyugdíjas klub kirándulást szervez Zalaegerszegrre. A 2 napos kirándulás július 15-től 16-ig tart. Költsége szállásdíjjal, útiköltséggel együtt 430.-Ft. Jelentkezni lehet július 6-ig a Művelődési Ház vezetőjénél és id. Forczek Ernónél.

+

A nyugdíjas klub évadzáró vacsoráját június 15-én 19 órakor tartja. Menü: marhapörkölt. Jelentkezni lehet június 8-ig a Művelődési Ház vezetőjénél és id. Forczek Ernónél. Közreműködik a nyugdíjas zenekar. Részvételi költség 100.-Ft.

+

Az Útkeresők vitaköre június 10-én vendégül látja Balogh István csillagászt. Előadásának címe: Életlehetőségek a Föld bolygórendszerében. Abeszélgetés 19 órakor kezdődik. Minden érdeklődőt szívesen látnak.

A képviselő-testület május 13-i ülésén a lejárt határidejű határozatok körében megvitatta a Szank Rákóczi u. 27. szám alatt levő 8 lakásos társasház bérlőkijelölésével kapcsolatos tárgyalások eredményét. Mivel a MOL Rt korábban átengedett bérlő kijelölési jogát visszavonta, és a tárgyalások sem hoztak más eredményt, ezért a testület úgy döntött, a társasházat értékesíteni kívánja, de csak az új lakásjogszabály megjelenése után. Addig is 1992. második félévétől lakásonként 40 %-al emeli a társasház lakbérét.

*

Tárgyalások folynak a tekepálya korszerűsítésével kapcsolatban is. Megyei támogatást kíván hozzá megnyerni a polgármester úr, a szükséges 1,3 millió forintból 1 milliót.

*

A testület elfogadta a Polgármesteri Hivatal munkájáról tartott tájékoztatót. Huber Béla, Besesek Béla és Bazsa Mihály képviselők elismerő véleményeket fogalmaztak meg a hivatali dolgozók tevékenységéről, Besesek Béla azütkésének tartotta a hivatali dolgozók fizetésének emelését.

Éles, politikai előtételektől sem mentes vita bontakozott ki a MIKSZ KFT-ről szóló tájékoztató kapcsán, mely végül szakmai-gazdasági-szociális tartalmú megol-

Hazatérés

Javában folyik a vita a Földrendezési Bizottság ülésén. A jelenlevők nagyrésze nem érti, hogy egy negyven körüli fiatal ember miért ragaszkodik olyan következetesen — már-már csökönyösen — ahhoz, hogy ott legyen kijelölve a családi birtokuk egy része, 4-5 holdnyi terület, kárpótlásra, ahonnan azt annak idején elvették. Vajon miért nem tud nagyvonalú lenni, mint a többi résztvevő?

— Én már Kunszentmiklóson születtem — válaszol kérdésemre Csengei József —, de családomban még erős a szanki lélek. 1951. augusztusában, az ún. kuláküldözés fénykorában, reggel 9 órakor kaptuk meg a hivatalos felszólítást, hogy délután 3 órára hagyjuk el az otthonunkat. Egy stráskocsira pakoltuk fel személyes holminkat, mindent hátrahagyva elindultunk a vakvilágba céltalanul, megrémülve. Ez már történelem, a szereplői közül még ma is élnek innen is, onnan is, sajnos a nagyszüleim és édesapám már meghaltak. A hazatérés — hazatérés gondolata örökké élt bennünk, és persze, mint unokában, bennem is.

Mivel én megmaradtam a mezőgazdaság mellett — gazdasz vagyok —, így itthon szeretném folytatni a gazdálkodást a kárpótlás befejezése után a „családi birtokom”. Ezért voltam, olyan „kicsinyes”. Könnyű annak nagyvonalúnak lenni, aki más tulajdonát osztogatja. Mi, a több mint 130 hold földünk visszaszerzésére, amelyet most az erdészet birtokol, még esélyt sem kaptunk. Nem a 4-5 holdon vitatkozom én a bizottsági ülésen.

Bejelentettük visszavásárlási igényünket a volt házunkra is, megpróbáljuk újramegküzdeni a szanki életünket. Nagyon szeretem az állattenyésztést, sokat foglalkoztam vele, valószínű maradok e mellett, meg amit az élet diktál.

— Nem vizolyogtok attól, hogy a volt pártházban fogtok lakni?

— Nem, sőt örülünk, hogy így legalább volt pénz az állagmegóvásra, nem rogyant meg az épület, ma is jól néz ki, hál istennek.

— Köszönöm a beszélgetést!

☛ Mucsi László

Az önkormányzat hírei

dáskereséssé szelődött. Egyes képviselők felítették az önkormányzat által felvett 3 milliós támogatást, melyet vissza kell fizetni, ha a 25 munkahely megszűnik, és javasolták az önkormányzati üzlet rész kivonását, jobb befektetését. Más képviselők viszont azt állították, nincs veszélyben a pénz, és ha nem is hoz nyereséget a vállalkozás, a szociális foglalkoztatás is érték ebben a nehéz gazdasági helyzetben. Mivel a kérdésben nem kellett döntenet, csak előkészítés volt a cél, júniusban tér vissza a témára a testület, és dönt az üzlet rész kivonásának kérdésében.

*

A testület meghallgatta és elfogadta az 1991-ben napköziből kimaradt gyerekekkel kapcsolatos szociális intézkedésekről tartott tájékoztatót. A tájékoztatóból kiderült, hogy a 20 családból 3 igényelte a szociális támogatást, melyet két család esetében tartott indokoltnak a jegyző. A kiiratkozás tendenciája csökkenő, a szeptemberi létszámhoz viszonyítva jelenleg csak 4 fővel kevesebb a napközis gyerekek száma.

*

A képviselő-testület döntött az egyházak támogatásának kérdésében. A költségvetésben tervezett 400 ezer forint összeget 485 ezer forintra emelte, méltányolva a katolikus egyház építkezési terheit, és elismerve a református egyház épület-felújítási feladatainak azütkésességét. A katolikus egyház 350.000.-Ft, a református egyház 100.000.-Ft, a baptista egyház 35.000.-Ft támogatást kapott.

*

Támogatást kapott az Olajbányász Horgászegyesület is 50 ezer forint mértékben az ifúsági- és gyermek horgászpart támogatására, valamint 20 ezer forintot a Katolikus Aszonyok Lányok Szövetségének helyi csoportja, mellyel a megalakulás anyagi terheire járult hozzá a testület.

*

A képviselő-testület egyebekben megvitatta a Vizgazdálkodási Társulat működését Huber képviselő úr kezdeményezésére, támogatta Somogyi Ferenc telefonigénylési kérelmét, és meghallgatta Bazsa képviselő úr tájékoztatóját a szociális bizottság határozatairól.

*

A 14 órakor kezdődő ülés 20 óra 30 perckor zárult.

A részletes jegyzőkönyv a községi könyvtárban olvasható.

Magántörténelem

Józsi bácsi

(folytatás)

— Ott hagytuk abba a beszélgetést, hogy a volt hadifogolyként kapott három hold földből nehezen tudtak megélni. Hogyan alakult a további sorsa?

— Aztán jött a téesz szervezés. Az én három hold földem beleesett a tagosításba. Kaptam ugyan helyette csereingatlant, de az meg olyan messze volt, hogy azt már nem is tudtam megművelni. Kiadtam feliből. A fele termésből is volt egy kis disznónak való takarmány, én meg elmentem dolgozni.

Dolgoztam Bugacon az erdőgazdaságnál, az állami gazdaságban, a vízműnél. Mindig vidékre kellett mennem dolgozni. Nem volt jó ez a csavargás. Nem akartunk haladni itthon semmire. A 60-as évek elején, mikor a Haladás téesz már életképes volt, hívtak az építő brigádba dolgozni. Nehezen szántam rá magam. Akkor a Kiskunhalasi Állami Gazdaságba akartam menni. Aztán meghánytuk-vetettük a feleségemmel, s úgy döntöttünk, hogy mégiscsak jobb lesz itthon dolgozni. Így aztán vittem a munkakönyvem. Nem voltam tag a téeszben, de onnan jöttem el nyugdíjba 72-ben. Most májusban lesz 20 éve.

Órabérben dolgoztunk, s a teljesítmény után is járt valami kis pénz. Kaptam háztáji földet is. Egy hold járt, de a Kovács Laci sose ellenőrizte, hogy a Hegedűs Józsi mennyit mér ki, lehetett az egy kicsivel több is.

Ekkor kezdtük átalakítani ezt a kis házat. Ha összejöttek egy kis pénz, mentünk anyagot vásárolni. A téesz adott fuvart. Itt a falakon kívül minden ki lett cserélve. Eltűnt a fakilincs, a mesztergerenda, a nádtető. Még építettünk is hozzá. Rozzant kis viskó volt ez, s hát ez lett belőle.

A háztájij megtermett a kukorica, tök. Minden évben hízlaltunk néhány malacot, a téesz átvette. Az is hozott valamennyit a konyhára. 72-ben nyugdíjas lettem, de a munkát nem hagytam abba. 800 forint volt a nyugdíjam. Egészséges voltam, hát továbbra is dolgoztam az építőbrigádban, míg össze nem rúgtam a port a brigádfőnökkel. Később meg összeálltunk négyen-öten. A Kakukk Józsa szervezte a bandát — meghalt már szegény. Átjártunk dolgozni Csólyosba, Vadkertre, Kiskőrösre. Kocsival vittek, hoztak bennünket. 200 forintot kaptunk meg teljes ellátást, este meg kijárt a fél liter pálinka is.

— Úgy látom, Józsi bácsi nem félt a munkától.

— Nem én! Míg a lábam el nem kezdett vacakolni. De most már a támasztékra is szükségem van, mert néha úgy érzem, hogy összerogy alattam. De még ez sem volna baj. A baj az, hogy egyedül maradtam. Elment a feleségem. Azóta egyedül vagyok. Néha kimegyek az utcára, kitűnök a kispadra. Az emberek jönnek-mennek, beszélünk pár szót, hisz mindenki ismer. Hát így éldegélek.

☛ Balasi Anna

Gy. Szabó Béla: Fürdő bivalyok 1949.

Egyházi hírek

A régiek húsvét főünnepére negyven napos bűjtöléssel készültek.

Húsvétvasárnapon viszont ötvennapos húsvéti idő következett a liturgiában a keresztény optimizmus jeléül, hogy a vidámság tovább tartson, mint a bánat.

Húsvétól az ötvenedik nap a húsvéti idő utolsó napja, pünkösd ünnepe, a Szentlélek eljövételének és az Egyház születésének vasárnapja. Ebben az évben a késői húsvét miatt június 7-én ünnepeljük pünkösdöt.

Pünkösd utáni első vasárnap a Szentháromság főünnep, hiszen az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében kaptuk a keresztiség szentségét, mely húsvét szent titkának részesévé tett bennünket.

Az azt követő vasárnapon ünnepeljük az úrnapi napját. Az Úr testének és vérének, vagyis az oltáriszentségnek a fő ünnepe ez a nap, amely régebben csütörtökön volt parancsolt ünnep.

Jézus Szent Szívének főünnepé az úrnapi napja utáni héten, pénteken van. Mind a két ünnep egy-egy olyan hitigazságot ünnepel meg nagyobb pompával, amelyről nagypénteken emlékezünk meg.

Az úrnapi körmenet, mely idén június 21-én lesz, előkészítő megbeszélését június 19-én pénteken délután 17 órakor tartja a plébános úr a templomban a lobogóvivők, szíromszórók (a most volt elsőáldozók), ministránsok, Máriás lányok részére.

☛ Martonné Sági Mária

Célhoz értek az imakönyvek

Örömmel számolok be arról, hogy a 60 imakönyv, amit erdélyiek számára gyűjtöttünk, május 26-án rendeltetési helyére jutott, átadtam azokat Végás község plébánosának.

A település mellett van még 2 kis falu: Béta és Dobó, itt is Varga János plébános úr látja el a papi feladatokat. A 3 helységben összesen kb. 1500 ember él, rendkívül elhagyatottan: nincs helyben semmilyen üzlet, posta, orvos, de még pedagógus sem (a tanárok a kb. 20 km-re levő városból járnak ki a 150 gyerekhez, ha közlekedik a busz).

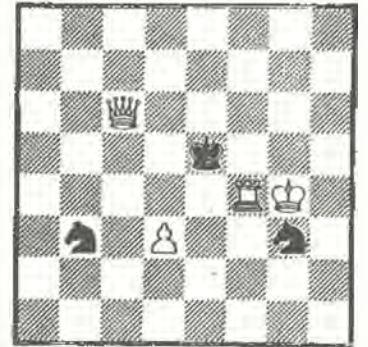
A lakóházak viszont nagyon szépek, gondozottak, barátságosak. A legnagyobb hiányuk a plébános úr szerint könyvekből van, ezen belül is a vallásos témájúakból.

A mi imakönyveink az elsőáldozó gyerekek ajándékai lesznek, így remélhetőleg nagyon sok éven át segítik tulajdonosaik szellemi-lelki épülését.

☛ Besesek Béla

Orvosi ügyelet

június 6-7.
Jászmentlászló
dr. Rácz György /31-576
június 13-14.
Szank
dr. Falberth György /31-547
június 20-21.
Jászmentlászló
dr. Hajagos-Tóth Sándor /31-451
június 27-28.
Szank
dr. Elek József /31-621

Házasságot kötöttek
Német János és Fehér Márta
Lippai Attila és Miskolczi Ibolya

Babák János és Rávai Edit Terézia

Kránicz István Imre és Rávai Tünde

Elhunyt

Patai Ferencné (Ürmös Ilona)
63. életévében

Marton Péter 61. életévében

Sakkrovat

Világos indul és két lépésben mattot ad.

Világos: Kg4-Vc6-Bf4-d3

Sötét: Ke5-Hb3-Hg3

Az előző feladvány megfejtése:
Va7

Elsőáldozás (Fotó:Felföldi Frigyes)

Kedves Olvasó!

Azon töprengék már jó ideje, mi érdeklő a szanki polgárokat, miről írjunk a Szanki Kisbíróban.

Könnyű dolgunk lenne, ha több visszajelzés érkezne, ha az olvasók felkeresnék a szerkesztőbizottság tagjait, s elmondanák, mi foglalkoztatja az embereket. Úgy érzem, elég sok olyan probléma van, amiről csak egymás között beszélünk, holott jó lenne, ha a nyilvánosság elé kerülnének. Gyakran vagyok tanúja izgalmas, okos vitáknak, sokan kérdeznak, de nincs, aki feleljen.

Kis falu a miénk, többé-kevésbé ismerjük egymást. Mégis előfordul, hogy rossznéven veszik néhányan, ha újságíróként rákérdőzök bizonyos dolgokra.

De miért? A kérdések soha nem csak az én kérdéseim. Mindig az emberek képviselőjében igyekszik megszólalni az, aki így vagy úgy a politikum területére téved. A nyilvános, értelmező válaszok a bizalmat erősítik. Elejét veszik a rosszízű mendemondáknak.

Ebből a célból helye lenne a nyilvános, tisztázó vitának is a lap hasábjain.

Például a hitoktatás ügyében.

A rendszerváltás óta sokan letették a voksukat a hittantanítás, sőt a kötelező

hitoktatás mellett. Mindenkit, aki az utóbbi ellen szól, szinte megbélyegeznek. Úgy tüntetik fel, mintha a gyerekeink erkölcsi nevelése e nélkül lehetetlen lenne. Én amikor azt mondom, hogy a tanárok is nevelnek a tanítási óránkon, hogy soha nem neveltek a tízparancsolat erkölcsi intelméi ellen, nem vagyok vallásellenes. Én azt mondom, hogy teljes lelkiismereti szabadságot kell biztosítani az embereknek, az istenhit a legbelsőbb ügyünk, s ellene vagyok mindenféle morális nyomásnak, erőszaknak. Leegyszerűsítve: én elfogadom, hogy valaki jár templomba, de azt is, ha valaki nem. Emiatt még egyikük sem lesz különb a másiknál.

Mindezeket azért írtam le, hogy elindítsak egy véleménycserét. Megszólalhatna a lelkipásztor, a hitoktató, a képviselő, a szülő, a pedagógus, a település jövőjéért aggódó olvasó, hívó és nem hívó egyaránt. Ki kell beszélni a problémákat, hogy ne belülről feszítsenek. Herbert írta: „Annyi minden megy veszendőbe, mert nem kérdezzük rá.” Tehát kedves olvasó: Mi a véleménye az iskolai hitoktatásról, erkölcsi nevelésről?

Ujfaludi Lászlóné

Testvérközségünk, Nagygalamfalva közigazgatásilag nem önálló, 10 társa van. A 11 községnek összesen 5989 lakója, az előjáróság — a Helyi Tanács — pedig Bögöz községben van.

Önkormányzatunk tavalyi látogatását viszonzta május 18-tól a polgármester, Vincellér Árpád feleségével, Szaniszló Elek nagygalamfalvi tanácsossal és Jakab László gazdasági tanácsadóval. A nálunk töltött harmadik napon kértem Vincellér Árpádot: beszéljen magukról, a Tanács felépítéséről, munkájáról.

— Nagyon szívesen teszem — válaszolja —, bár annyi szépet és jót láttam itt, hogy közben szégyenkez-nem kell.

— Azt azért nem! — vetem közbe, hiszen szépségekben náluk sincs hiány.

— Nem is természeti szépségek-re gondolok — folytatja —, hanem a szépen tatarozott házakra, rendezett utcákra, terekre falun és városon egyaránt, a gyönyörű tisztaságú maj-sai fürdőre, a pontos, példaszerűen irattározott hivatali munkára és hasonlókra.

— Jól esik ezeket hallanom, bár tudom, hogy igazából még sok mindent lehetne nálunk javítani, de térjünk vissza erdélyi földjükre!

— Igen! Mi sajnos sokkal szegényebbek vagyunk: a helyi adókon kívül 3,2 millió lei a központi keretünk, amiből ezévben gazdálkodhatunk. 2

Vendégeink

keresős család 500, 1 keresős 300, a nyugdíjas pedig 100 lei adót fizet évente. Ezen kívül a legeltetési díjból van még bevételünk, ami nagy állatra 150, juhra, kecskére, 60 lei egy évben.

— Ez bizony meg sem közelíti a szanki önkormányzat 56 milliós hertét!

— De nem ám! És ha elmondom, hogy kb. 2 millió lei a hivatali dolgozók (szintén nem magas!) éves fizetése, akkor könnyű megbecsülni, hogy mi marad az egyéb feladatokra. Pedig egy híd felújítása a Küküllőn — ami a mi feladatunk lenne — 20 millió leibe kerül.

— Ez most biztosan nem megy, de milyen egyéb feladatai vannak a Tanácsnak?

— Az itteni, önkormányzati feladatok közül nem tartoznak hozzánk az oktatási, kulturális ügyek, és az adók beszedése sem. Mi végezzük a népesség nyilvántartását, az anyakönyvezést, gyámhatósági ügyeket, helyi adók megállapítását, választások lebonyolítását, helyi tűzoltóság felszerelését, fenntartását, községi hidak, utak karbantartását, és mi vagyunk az I. fokú bíróság a helyi bíráskodási bizottság révén.

— Milyen szervezet áll ehhez rendelkezésre?

— A hivatalnak velem együtt 8 dolgozója van, a Helyi Tanács 14 tagú. Nagygalamfalváról ketten vannak, az itt levő Szaniszló Ferencen kívül Nagy Gábor lelkész úr.

— Hogyan történik a határozathozatal?

— Rajtam kívül az alpolgármester vagy a jegyző terjesztheti elő a határozatokat, a tanácsosok joga a határozathozatal. Az előterjesztőknek nincs szavazati joga, de a polgármester rendelkezéseket hozhat a különböző ügyekben.

— Első hallásra úgy tűnik nekem, hogy nemcsak a mi önkormányzati rendszerünkön lehetne javítani, de ne merüljünk bele! Befejezésül inkább arról kérdezném, mit vár a látogatásuktól?

— Röviden válaszolva: a községeink közötti kapcsolat folyamatosságát, kiteljesedését. Jó lenne az oktatás területén komoly szakmai kapcsolatot kiépíteni, rendszeres kulturális cserelátogatásokat szervezni népdal-néptánc csoportoknak. És nagyon szeretném, ha gazdasági kapcsolatunk is lehetne különböző kft-k révén.

— Ehhez csak annyit tehetek hozzá, hogy így legyen!

Besések Béla

Gy. Szabó Béla: Alkoholiata 1944.

A rémhírek kedvelőinek

Március 22-én a késő esti órákban magányos nőit erőszakoltak meg Szank határában. A privatizálódó rendőrség azonnal lezárta a környéket és borsos belépődíj ellenében engedi csak a területre a magányos nőket. A jegyek elővételben elfogytak, de a szatír — sajnos — elmene-kült.

Pünkösd reggelre tojásgránátokat tojtak a szanki tyúkok. Mint tudóstónk megtudta, az érthetetlen jelenség oka az, hogy a baromfiak között elterjedt a rémhír, miszerint Szerbiát Szankhoz csatolják.

Felföldi Frigyes a Művelődési Ház igazgatója annak érdekében, hogy a Művelődési Ház rendezvényeit a nyári munkák idején is megfelelő számban látogassa a lakosság együttműködési megállapodást kötött a körzeti megbízással. A megállapodás szerint hétfőtől a művelődési ház igazgató minden rendezvényre meghívó helyett rendőrségi idézőket fog kiküldeni. Az őrmester úr viszont vállalta, hogy színvonalas előadásokkal szórakoztatja a megjelent közönséget.

A reklámot bemutató televíziót és a gyártó céget egyaránt vádolja K. Cecilia szanki lakos, aki elmulasztotta a „szárnyas” intimbetétet rögzíteni és így krumpliültetés közben váratlanul lerepült róla a bugyi. Ezúton hívjuk fel olvasóink figyelmét a reklámfilmek pontos megfigyelésére.

Bővül a szanki kenyérválaszték. A fehér, félbarna, burgonyás, köményes kenyérféleségek mellett újra lehet majd kapni a szanki boltokban a régen közkedvelt kegyelemkenyeret is.

Kiadói tevékenységgel bővíti sikeres vállalkozásainak körét a Sörharang vendéglő vezetője. Első kiadványuk, a Szanki Alkoholisták Egyesületének programadó alapműve, a Könyvhétre jelenik meg. Címe: Halál a májra! (csertő)

Apróhirdetés

Biohumusz, gilisztahumusz állandóan kapható Mucsi Lászlónál, Szank, Móra F. utca 8/d szám alatt. Ára 5.-Ft/kg. Szaktanácsadás helyben.

Építkezők figyelem!
Színvonalas, egyedi családiházak tervezését, títustervek adaptálását, valamint műszaki munkák irányítását vállalom. Juhász Attiláné, Szank, Béke u. 58. tel.: (77) 31-217

Szőnyeg, bútorkárpit, ablak, csempe, radiátor, stb. takarításához gőzzel takarító gép kölcsönözhető, bruttó kölcsönzési díj 100 Ft/óra. Németh Sándorné, Kiskumajsa, Hunyadi u. 8. Tel.: (77) 31-217
490 -öl építési telek eladó. Víz, villany bevezethető. Erdőkölteni: Szank Izsáki út 4. A Zaks-bolt nyári nyitvatartása
Hétfő: 7:00-12:30
Kedd: 7:00-12:30/16:00-17:00
Szerda: 7:00-12:30/16:00-19:00
Csütörtök: 7:00-12:30/16:00-19:00
Péntek: 7:00-12:30/16:00-19:00
Szombat: 7:00-11:30
Vasárnap: 7:00-9:00

Irka

Két újság van a faluban, az egyik jobb, mint a másik.

Kiadásának 5. évfordulóját méltóképpen ünnepelte meg a szanki iskolaújság, az Irka. A diáklapok országos pályázatán, a több mint 500 pályázó diákújság közül a legjobb 20 közé került, különdíjcsereiben részesült és tagja lett a Diákújságírók Országos Egyesületének. Az újság káthetente jelenik meg 4 oldalon, 50 példányban. Állandó rovatai az iskolai „Hírek, tudósítások”, a kiemelkedő alkotásokat bemutató „Minigaléria” és „Remekírók” sorozat, „A tanárok is voltak gyerekek” és a „Csináld magad” rovat, „Körkérés”, riportok iskolai közösségekkel, tanárokkal, gyerekekkel, moziműsor, könyvajánló, rejtvény, karikatúra, humor, reklám.

Moziműsor

- június 4. Opel Manta (ném.)
- június 6. A rettenés foka (am.)
- június 11. Édes Emma, drága Böbe (ma.)
- június 13. Hook (am.)
- június 18. Huncutka (am.)
- június 20. Farkasokkal táncoló (am.)
- június 25. Felhők közül a nap (am.)
- június 27. Revans (am.)
- július 2. A Skorpió megeszi az Ikrket reggelire (ma.)

A munkanélküliség árnyékában...

Tovább növekedett a szanki munkanélküliek száma május hónapban 190 főről 196 főre. Munkanélküli segélyezett 1 fő, munkanélküli járadékos 178 fő, pályakezdő 8 fő, előnyúgdíjas 4 fő, szociális támogatásban részesülő 3 fő, vállalkozóvá váláshoz támogatásban részesülő 2 fő.

Mi történik dohányzás közben?

Ha dohányzunk, különböző szilárd és légnemű anyagok jutnak a szervezetünkbe. Kátrány, nikotin, szénmonoxid, ammónia.

A kátrány a dohány mindenfajta égéstermékének gyűjtőneve, amely többek között bronchitist és tüdőrákot okozhat. A kátrányban levő, a légutak felületén lerakódó mérgező anyagok érzékenyebbé teszik ezeket a szerveket a gyulladásokra és rosszindulatú daganatokra. A dohányosok reggeli görcsös köhögésükön érzékelhetik, hogy légutaik szennyezett anyagokkal telítettek.

A nikotín illékony folyadék, amely a levegővel érintkezve megbarnul. Idegbénító hatása csökkenti az idegfeszültséget, ezáltal a dohányzás rabjává tesz, de károsítja az idegrendszert és bénítja a csillószőrök működését is, amelyek a légutainkat védik a szennyezett anyagoktól. Az erős dohányosok hamarabb szenvednek a szennyezett levegőtől, érzékenyebbek a cseppfertőzéssel terjedő betegségekre.

A nikotín összehúzza az érfalak közepes rétegét, az izomzatot és ezáltal az ér beszűkül. Nő a trombózis és a szívinfarktus veszélye.

A szénmonoxid olyan gáz, amely megakadályozza, hogy a vér elegendő oxigént szállítson, a szervezet kitarása csökken, de a véredények falait is károsítja. A zsírszerű anyagok könnyebben rakódnak le az érfalon. Nő az érszűkület és szívinfarktus veszélye.

A füst befolyásolja az izlelőbimbókat is. Hosszabb idő után kevésbé tudjuk az ízeket érzékelni.

Az ammónia olyan gáz, amely irritálja az orr, a szem, a belső szervek nyálkahártyáját. Szemkönnyezés, köhögési inger a következménye.

A zárt szobában a nem dohányzó is szenved a füsttől, és ugyanolyan egészségkárosodás éri, mint a dohányzó embertársát.

Az, hogy a dohányzás káros az egészségre mindenki tudja. Sok ember azt is elmondja, hogy ismert valakit, aki naponta elazított egy doboz cigarettát és mégis nyolcvan évig élt. Ez lehetséges, az egyik ember beteg lesz a dohányzástól, a másik még nem, vagy nem olyan hamar. Az egészségre az a kellemetlen, hogy nem tudjuk előre mi vár ránk.

Szanki Kisbíró
Köznevelődési, információs kiadvány
Kiadja a szanki Általános Művelődési Központ
Felelős kiadó az ÁMK igazgatója
Felelős szerkesztő Csörtő István
Szerkesztés és tipográfia Szöllősi Béla
A szerkesztő bizottság tagjai:

Besesek Béla, Falk Miklósné, Martonné Sági Mária, Mucsi László, ifj. Oláh László, dr. Ujfaludi Lászlóné, Tóth Mária
A szerkesztőség és kiadóhivatal címe:
6131 Szank, Béke u. 73. ☎ (77) 31-217
Az Újság előfizethető vagy megvásárolható az ÁMK intézményeiben. Megjelenik havonta. Egy példány ára 10.-Ft. Az előfizetési díj egy évre 100.-Ft.